

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest IV. hímző-utca 1. sz. Budapest IV. megyeházánál 9. sz. Vidlerer F. nyomdájában.

Vertical text on the left margin containing small notices and advertisements.

Előfizetési díj: Egyszeri díj 20.-, Évi díj 180.-, Hónapos díj 15.-

A válság.

Válságnak írjuk, mert az új tárgyalásoknak ép oly válságosnak tartjuk Magyarországot anyagi érdekeire, mint tartottuk a megelőzőket, melyeknek mindenike talált rést, hogy csapást mérhessen Magyarországra.

meg sok e mértékből, s a mostani tárgyalásoknak eredménye sem lesz egyéb e mértéknek további alkalmazásánál.

Zsedényi Ede a saját és Lukács Béla mint a pénzügyi bizottság kisebbségének nevében a keleti vasút ügyében a többség véleményével ellentézetes külön véleményt jelentett be.

titikus bank a megújuló kiegyezés integráló kiegészítést volna képezendő, amely kiegyezésnek szóló nem elvi ellensége; ha Magyarország ragaszkodna e solidaritáshoz, részükről nem kevesen már most is elvannak rá határozva, hogy elvételük ezen egész kiegyezést. (Helyeslés.)

szágról. Azt mondá, hogy Ausztria-Magyarország bonyolult helyzetben van; Németországnak érdekében áll megtartani Ausztria barátságát és ha a monarchia néveltsége keveredne, vagy épen „éltelvezésesen megesseítették” akkor Németországra néve beáll azon lehetőség, hogy a monarchiát támogassa.

Természetesen fogja találni tehát mindenki, hogy a válságnak semmi jelentőségét nem tulajdonítunk a kormányra. Vigyáz az magára, játsza a hejthatatlant egy darabig, talán karmol is egy kicsit, de aztán majd csak megcsinálja a bukfenetet: enged és marad.

Valamint ezekről, egy a közös minisztertanács után tartott külön magyar minisztertanácsról, mely este fél 8 óráig tartott, az a biztos hír, hogy nem történt megegyezés.

Francziaországban jelenleg a minisztertanács képezi a legfontosabb eseményt. A senatus és a kamara legutóbbi szavazása következtében Dufaure és a kabinet tegnapelőtt beadta lemondását. Ez esemény híre Franciaországban mindenki meglepetéssel nyílt, minthogy Mercere belügyminiszter egyetértett a kamarával a legutóbb megállapított napirendre nézve. Csupán Dufaure lekötését várták, minthogy a cultus-budget tárgyalása alkalmával több ízben vereséget szenvedett s ezenkívül — mint Párisban beszél — csalója sürgeti, hogy vonuljon vissza az államügyektől.

A mi veszedelmek, a mi a főszempont, ez a paritás alapján való vezetés; különben, ugylátszik, a banatutum dolgában a tárgyalások még nem fejezték be, mert a kormány most újabb értekezletre összehívta. Szólok tehát azt hiszi, hogy egész határozottsággal kijelentem, hogy az alapelvek, melyek felett a két kormány megegyezett, el fogadhatlanok. Szólok a jövőre a következő kombinált indítványt, (s itt előterjeszti ama indítványt, melyet az értekezlet magáévá tesz, s lapunk fentebb közöl.)

Jörg beszédét illetőleg a herceg megjegyzi, hogy ő sohasem gondolt rá, hogy Németországba kebeleven nem essék osztrák tartományokat. A trónbeszéd ismert passzusát illetőleg megjegyzi, hogy a „Németországgal történelmileg szövetkezett hatalmak alatt első sorban Angolország értendő; csodálkozik, hogy ezt félreérthették.”

Ha akarjunk sem szabad volna kifeleldünk a számítástól az osztrák alkotmányhívek rideg határozatát, mely nyíltan ellenez minden közös bankot s egész mezevet követeli a bankcentralizációt fenntartását. Erre a határozatra részünkről erélyes kormány csak egy feleletet adhatna és az Magyarország önállósági jogának érvényesítése. A Tisza kormány azonban nem ad semmit az ország életbevágó érdekeire, hanem most tanácskozik, majd alkuszik és végre enged.

Igy álltak a tegnapi nap folytán a dolgok. Azóta a helyzet semmiben nem változott, a válság folytonos és eles. Mindamellett az osztrákok nem adják fel a reményt, hogy több pontba vonatkozólag engedékenységre bírják a magyar kormányt. Biznak a korona közvetítő segítségével, mely a két kormány részéről tett előterjesztések komoly és újabb megfontolására hívta fel a két miniszteriumot, s általában e részről hathatósan sürgetik a megegyezést.

A „lénygel nép” című nemzetközi társaság bizottsága november 29-én, az 1830-iki lengyel forradalom évfordulóján a következő manifestumot tette közzé: „Tekintve azt, hogy e pillanatban Európa kormányai a török uralom alatt levő szlovákokkal s a orosz helyzetük javítását célzó eszközökkel foglalkoznak, hogy a lengyel nép az uralom alatt minden politikai, társadalmi és emberi jogaitól fosztva el s sem élete, sem vágya, sem nyelve, sem vallása nem biztos a rémítő önkény tuljapásaival szemben, hogy az igazság mindenki számára csak egyféle lehet: ezennel felhívjuk Európa figyelmét az orosz kormány kegyuralma alatt szenvedő lengyel nép sorsára s kijelentjük, hogy politikai és társadalmi jogainak szintül el legyenek határozva minden megkérdőjelezhető eszközzel kivíni a zsarnokság kezéből.” Wroblewski tábornok, elnök.

Schaup ezután Kopp indítványa mellett nyilatkozik. Dr. Kopp elmondja az okokat, melyek őt arra bírják, hogy indítványához ragaszkodjék; a tárgyalás kimutatta, hogy a párt egysége, mert elvi eltérés egyáltalában nem mutatkozott. — Dr. Klier a kombinált indítványt pártolja s a következőket mondja: Mi solidarisan egyesülünk a közös célra, solidarisan vagyunk a teendő nyilatkozatban. Miután meg az elnök, báró Eichhoff általános tetzés és élenkel bravo kiáltások között konstátálta, hogy a lényegben teljes egyetértés uralg, megtörtént s szavazás. Kopp indítványa mellett az ő Herbst indítványa egyhangulag elfogadtatott. — Ezután Herbst indítványa elhatározott, hogy a mai határozatról a miniszterelnökhöz intézendő irásbeli közlés útján, az összes miniszterium értesítéssel.

Különbösen igen téves nézet kicsinytelen Ausztria-Magyarország belső erejét a veszelj esetén. A kiegyezési nehézségeket tulozak. Ő, személyét illetéleg, meg van győződve, hogy ha Ferencz József császárkirály felölti a honvédegyenruhát és bevonul Buda-pestre, akkor egész nép, tulteve magát az alkotmányos nehézségeken, lelkesedéssel fog hozzá sietni és azazuralkodó köré seregél.”

A reichsrath rendkívül előnyösen üt el az osztrák érdekeknek megvédésében a magyar parlamentől. Az osztrák alkotmányhívek párt-conferenciájá kiindotta kerekben, hogy tovább is hiszlni akarja Magyarország gyarmatiságán az osztrák pénzügyi és közgazdasági tényezőket. A magyar parlament ezzel szemben megelégszik a csendes resignatióval, hagyja tenni szabadon a kormányt, nem köti meg kezeit, nem hangsulyozza erőteljesen a nemzet jogos követeléseit; többségében megelégszik néhány fejcsorváló éljennel, melyekkel a miniszter kétes becst előterjesztéseit fogadja; nem bizik, mégis tapsol; tudja mi volna jogszerű és célszerű mégis hallgat; érzi, hogy a nemzetet még sora-kozhatatlan egy erélyes enunciatíóval háta mögé, mégis meghunyászkodik.

Ma délután 5 órakor a miniszterelnök palotájában 2 és fél óráig tartó közös miniszteri értekezlet volt, melyen a „B. C.” szerint Pretis, Lasser, Tisza, Széll, Reformat és Wenckheim vettek részt, határozat nem volt hozható. A két osztrák miniszter az értekezlet után a királyhoz ment, a hol rövid ideig maradtak. Nyolcz órakor magyar minisztertanács ülés kezdődött, mely 10 óráig tartott. Az osztrák miniszterek holnap reggel minden bizonynyal visszatérnek Bécsbe.

Dr. Plener: A mai együttes jelentősége abban rejlik, hogy valamely formában kifejezést fog adni a párt egyetértő véleményének; a kormányt nem kell kétségben hagyni az iránt, hogy a bankkérdésben nem értünk vele egyet, mert kiitnik, hogy a kormány közzétételeknek látszhatnak ragaszkodni azon elvekhez, amár a nemzeti bank már elvételre a szabályozott. Szólok csak azt akarja mondani, mikép gondolja, hogy annak történiie kellett volna; a dualismus kevésbé veszelis, mint a paritás formája. Szólok a következő indítványt: A két kormány dualistikus bankra törekszik. Ami azon kapcsolatot illeti, mely a bankkérdés és a többi kiegyezés előterjesztés közt fund: A Tisza beszédből megtudtuk azt, hogy solidaris összefogást tervezett a bankügy és a kiegyezés többi részei közt, hogy a kapcsolatot a magyar actió tántorítatlanul kizsibaboztassék.

A napi események között fontosságba egy sem vetekedhetik ama nyilatkozattal, melyet Bismarck a parlament lakomán tett. A vér és vas begombolkozott embere elérkezettnek látta a pillanatot, hogy megtört a hallgatás és tartózkodás annyiszor megismert, annyiszor félre értett csöndjét. És Bismarck szava meglepi Európát. Nyitlabb, mint lenni szokott, s mégsem olyan mint előre feltették: ebben rejlik mind a meglepetés, mind a megnyugtató.

Egy másik nyilatkozattal, melyet Bismarck másnap tartott, így idézi egy távirat: „Németországnak nincsenek közvetlenül képviselői érdekei, és fontos rá nézve Ausztria-Magyarország fenállása. Mindenekelőtt barátjai akarunk maradni barátjainknak, de a barátság a jelen pillanatban nem megy annyira, hogy az egyik iránt való szeretetből a másikat elpusztítsuk.”

A vonat tehát meg van hozva még a leg-tulzabb, pecsovin engedékenységgel előtti is, s mi hiszünk büvérejekben, hogy vagy leszögezi a kormány innesső részén, vagy bebuktatja az átélés megpróbálása esetén. Nem hivatkozunk e végből a nemzet haragjára, nem a kétségbe-césre, nem a nyomorra, s nem a képviselő-házra, erősebb fegyver nekünk az eseményekben, hibákban és bűnökben nyilvánuló visszaható erő, mely maga végez áldozataival.

A független szabadelvű párt tegnapi értekezletén tárgyalás alá vette a ház szombati ülésében be-terjesztett azon indítványt, mely a kormányt a vallás-zabadság és polgári házasság tárgyában törvényjavaslat előterjesztésére utasításti kívánja. A párt többsége hosszabb vita után abban állapodott meg, hogy a határozati javaslat elfogadandó, minthogy egészen megegyezik Deak Ferencz 1873. június 28-án mondott s a ház által programként elfogadott beszédek irányával, s minthogy csak helyeslést kívánja, hogy a kormányt az általa ismételve tett ígéreteknek. Az értekezleten helyesléssel találkozott azon eszme is, hogy a tanulmányi alap mindelemből a törvényhozás ellenőrzése alá helyeztessék.

Fux is az indítványok kombinálását kívánja; ma nem akarja fejtegetni a kiegyezés más részletét, mint a bankkérdést, melynél teljesen világos, hogy a két kormány dualistikus bankra törekszik. Ami azon kapcsolatot illeti, mely a bankkérdés és a többi kiegyezés előterjesztés közt fund: A Tisza beszédből megtudtuk azt, hogy solidaris összefogást tervezett a bankügy és a kiegyezés többi részei közt, hogy a kapcsolatot a magyar actió tántorítatlanul kizsibaboztassék.

A beszéd eddigéig csak távirati kivonatban fekszik előttnk, de így is annyi kiváló helylyel bír, hogy csak lapunk tulhalmozottsága tartoztat vissza egyenkint kiterjeszkedni minden pontjára. Legközelebb azonban sorát keritjük, annál inkább, mert nehány napig ez lesz kétségtelenül a külügyi politika terén a legvezetesebb mozzanat.

Országgyűlés. A szomoru kérdés után más szomoru dolgokra tért át a ház. A cultusminiszter bud-getje került napirendre, melyet Szathmáry, Nagy és Molnár Aladár védelmeztek. Az a védelem olyformára volt, hogy: adtal uram erő, de nincs lenne köszönet. Ezek után Hegedűs László beszélt a budget ellen, melyet a legjobb akarat mellett nem tartott elfogadhatónak. Hegedűs ritkán szokott felszólalni, de midőn beszél remekel. Ma is így volt. Az érveken gazdag, szónokilag magasan álló kifogástalan beszédét alább eszéje terjedelmében találják olvasóink. Helfy volt pártunk másik szónoka, ki egész lajtmotártarta fel azon visszacsücsök, melyek az alapítványi javakkal elkövetettek. Beszélt azon szomoru tényekről, hogy az egyetemi tanárok pártszempontból nevezetnek ki, s ennek lesz aztán következménye, hogy az ily tanároktól az ifjuság mitsem tanulhat, s midőn a hallgató óra végével egész lisztát mutat fel azon cardinalis tételekből, melyekről a tanár urnak foglalma nincs, s tévesen, ad sundam bundam magyaráz, miként egy miniszteri tanácsos egyetemi tanárral történt. Helfy beszéde mint rendezen,

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

(Vége) Lisztüzlet. A gabona áremelkedés követ-

Hüvelyes vetemények és termé- nyek. A mult heti jó keresete e czikknek a lefolyt

Szilva. Boszniai ugy szerbiai minőség szert

Szilva. 25-29 frt 100 kilóknak.

Méz. Hiányzik, a piacra csak szarb aru hozat

Dió. Jó árú hiányzott.

Timó. Munkási 13 foit 50 kr 100 kilóknak.

Czúkor. Az árak folytonos emelkedésben

Szesz. Csendes üzlet mellett az árak a mult

Dizs. Szombati a hangulat lanyhul és az

Szalonna. Daczára, hogy az árban hanyat-

Faggyu. Nagy kereset mellett az árak emel-

Gyapjúüzlet. Baumann Todor jelentése

Budapesti gabna és értéktöze. Budapest, decz. 4.

Ertektöze. A mai forgalom igen szük korlatok

Borköben az üzlet szilárd volt s a hét vége

Viaszk. E czikkben a héten nem volt keres-

Sertésüzlet. (Az I. magy. sertésüzlet és

Bécsi gabnátöze. Buza tavaszra 11-13.10 Rozs

Bécsi értéktöze. Az előtöze lanya hangulat

Mult heti átlagárak a vidéken.

Marad 25,930 db, melyekből 11,160 db a részvény-

Budapesti gabna és értéktöze. Budapest, decz. 4.

Ertektöze. A mai forgalom igen szük korlatok

Borköben az üzlet szilárd volt s a hét vége

Viaszk. E czikkben a héten nem volt keres-

Sertésüzlet. (Az I. magy. sertésüzlet és

Bécsi gabnátöze. Buza tavaszra 11-13.10 Rozs

Bécsi értéktöze. Az előtöze lanya hangulat

Mult heti átlagárak a vidéken.

Mult heti átlagárak a vidéken.

Keeskenet: Buza 8.40-20; rozs 8.90-9.90; árpa

Az általános Waggon-kölcsönző-részvénytársulat

A Győrvidéki gazdasági egyesület f. 1876-ik

A magyar általános hitelbank igazgatóság

A gabonahajók forgalma.

Megérkezett Budapestre: Fleischmann Imre „Theré-

Atmenében Győrbe: Fleischmann Imre „Maricz“-ja,

Arverések, oszdiügylek. (Kivonat a „Budapesti közlöny“

Debrecezen decz. 15. Kálnán Andrásháza 3560 frt.

Csüdmegeztetés: Ural Rudolf budapesti bej. fu-

BUDAPESTI SZINLAPOK.

NEMZETI SZINHAZ.

NÉPSZINHAZ.

Vizálás és időjárás.

Felölös szerkesztő: Csávolszky Lajos.

HIRDETÉSEK.

VODIANER F.

nyomatdátulajdonos (Budapest IV, megyeháztér 9-ik szám.)

Dr. Handler Mór orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

BETEGSÉGEKET

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

tehetetlenséget (elgyengült férfit);

2) húgycsőfolyásokat (még oly idülteteket is), a nemzörzősek bujakóros

MAGTALANSÁGOT;

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utca 2-ik szám

Fő-gyári-raktár

Uj hentes üzleti-gyár.

A t. cz. közönséggel szerencsém van tiszte-

Zadák Al. Hentes és kolbász gyár, Budapest.

Csak Schott testvéreknél! eredeti amerikai varrógépek öt évi jótállással

LAMPÉL R. könyvki- adóhivatalában kapható: Mátyás diák KÖNYVESHÁZA.

VIRÁGNYELV keleti kifejtés után.

Ajánlható mindenkinek! női ruhakelméket

A téli évadra ROTHBERGER JAKAB

„Az elgyengült férfierő“ (tehetetlenség) ennek soknemű okai és alapos gyógyítása.

Hamilton-kabát. Előresze mindkét façonak. Mentschikoff.

Brachfeld Szigrid, Budapest. Nador- és Zrinyi-utca sarkán 7. sz.

X. Vidékre Egy évre Félévre Negyedévre Egy hónapra Hirdetési díjak Bélyeg 10n 30 kr. Nyitlto Kedé azért dípl jában ism leti kérdé tek, egész gyolaságo átal Euró lantferfu, tervék, ma nácsok vil Szük körülménye sítania a h szítel a ha rökre és l Mert nem soba hatá monarchia nem körv menthetón hosszú szá program Bism lási terve trák uralk kövendő chia jele kulást. A m reérés az litika viss pontból in magyar b sultnak egy tesen azor ház a mag kodva a h zetténe m körnl. A m lezetlenül nek, hogy és veszély és egyenr tiki törek A m utalagosar magyaráz nak, egyen lyeket, me mány-rész képeznek. lehet leg tének, ho alapula B Bécsről eg több nem monarchia fekszik B Enné nem lehet kifejezést de azért politikán gyarorszá pesten va gadni, no sióval egy tani a kel való lemor Ez a sen a kato lyek az ar szerdségél nyiszor ko sett advét egyenruhá lelkessed lehetett pol vetett poli mányos k A né tere és e emelkedet pítá e me ideje sem lataira, a logikai kö egy óriás forghattá Nem a pil nem a jele téke szól a litikai igaz burg dyu uralma al sok ama volna kert gel nem tá beesés pol Tömé események megváltozt erőt lehet őszgyéjtt és romlásá ha kezdet nulságokra Husz-harú dőse és ero